

Rapport de l'Assemblée Générale du 24 janvier 2004 **Verslag van de Algemene Vergadering van 24 januari 2004**

De Algemene Vergadering werd gehouden in het kleine auditorium van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen te Brussel, aanvang 10:45 uur. L'Assemblée Générale s'est tenue à 10:45 heures, dans le petit auditoire de l'Institut royal des Sciences naturelles de Belgique, Bruxelles.

Aanwezig - Présents: G.Josens, E.Schockaert, F.Fiers, F.De Vree, J.Billen, P.Vandewalle, M.Louette, P.Devos, H.Leirs, J.Deligne (bibliothécaire), P.Poncin, J.F.Rees, P.Mergen, E.Parmentier, B. Frederich.

Verontschuldigd - Excusés: D.Adriaens, F.Huysentruyt, O.Vanderborcht, M.Louette, R.Huybrechts, C.Gaspar, B.Baeten, L.Van Elsacker.

1. Goedkeuring van het verslag van de algemene vergadering van 25.1.2003 **Approbation du P.V. de l'assemblée générale du 25.1.2003**

Le rapport de l'assemblée générale du 25 janvier 2003 est approuvé à l'unanimité. Het verslag van de algemene vergadering van 25 januari 2003 wordt eenparig goedgekeurd.

2. Activiteitenverslag 2003 door G.Josens, voorzitter **Rapport d'activités 2003 par G.Josens, président**

Dames en heren, beste collega's,

Het is pas één jaar dat ik de voorzitter van onze vereniging ben en ik kan jullie niet verzwijgen dat het niet gemakkelijk is geweest. Een jaar geleden bevestigde Ernest Schockaert dat hij als hoofdredacteur aan zijn laatste jaar zou werken.

Ernest heeft dit werk alleen uitgevoerd gedurende 15 jaar maar zoals hij zelf benadrukt heeft, zou het beter zijn hiervoor een team in te zetten.

Ik heb dus de leden van de Raad van Bestuur aangeschreven met de vraag uit te kijken naar mogelijke opvolgers. In eerste instantie was het enthousiasme nogal beperkt.

Maar een beetje later heeft Ronny Blust (van de UA) laten weten dat hij eventueel in een team zou willen meewerken. Nog een beetje later kreeg ik een positieve reactie van Samuel Dupont (in de UCL).

Pour faire avancer la question et pour discuter de la mise en route de l'équipe d'édition, j'ai proposé à tout le monde de se réunir. Il a d'abord été très difficile de trouver une date, ensuite, le rendez-vous a dû être remis deux fois et enfin, quand on s'est réuni, tout le monde n'a pas pu venir. Nous avons néanmoins pu réfléchir à une structure dans laquelle Ronny Blust agirait comme éditeur en chef.

Un peu plus tard, j'ai obtenu une autre réaction positive de l'UCL, dans la personne de Jérôme Mallefet qui était également d'accord pour participer à l'équipe d'édition.

Je lui ai demandé de se mettre en contact avec Ronny Blust, mais il semble que le contact ne se soit pas encore fait. Je suis donc désolé de vous dire que le problème de la succession d'Ernest Schockaert n'est pas encore résolu. Il faut cependant rester optimiste : aux dernières nouvelles, l'équipe serait encore agrandie de deux membres de l'UA et une décision devrait être prise endéans les 15 jours.

En tout cas Ernest nous fera son rapport sur l'édition de notre journal, qui continue à être très productif et qui attire de plus en plus de publications de scientifiques étrangers.

Een jaar geleden gaf Frits Devree zijn ontslag als secretaris om gezondheidsredenen. In deze situatie had ik geluk omdat Herwig Leirs onmiddellijk de functie van secretaris heeft

overgenomen. Ik wil hem hier hartelijk bedanken en hem feliciteren voor zijn efficiëntie. De leden van de raad van bestuur weten het wel: ze krijgen de verslagen een à twee weken na de vergaderingen.

Il y a un an aussi, Jean Deligne, qui venait de prendre sa pension a demandé de trouver quelqu'un pour le remplacer comme gestionnaire de la bibliothèque et des échanges. Il est évident que ce remplacement doit se faire au sein de l'ULB, puisque la bibliothèque de la société est incorporée dans la bibliothèque des sciences et techniques de l'ULB. Mais ici aussi, je n'ai pas pu susciter de volontaire, et Jean Deligne continue à faire ce travail. Il nous expliquera dans quelques instants comment il a continué cette année à mettre de l'ordre dans la gestion de la bibliothèque.

Onze penningmeester, Frank Fiers, heeft dit jaar zijn adressenbestanden geactualiseerd en heeft manieren gevonden om de uitgaven te beperken, door het terugbrengen van de oplage van ons tijdschrift van 650 naar 525, door de beperking van de verzendingskosten van het tijdschrift naar de leden, door de beperking van de ruilabonnements, door de beperking van de verzendingskosten van de ruilabonnements en ook door een verkleining van de reservestock tot een vijftigtal per nummer. Al deze kleine dingen zorgen samen voor een aanzienlijke besparing. Hij zal dat in zijn verslag wel tonen.

Le 10ème Benelux Congress of Zoology a été organisé les 7 et 8 novembre à Leiden. L'organisation sous la direction de Johanniek van der Molen et Tom Van Dooren était excellente. Le congrès a accueilli environ 230 participants, dont plus de 10% de personnes étrangères au Benelux. Les organisateurs du congrès m'ont signalé que ce seuil de 10% était important pour eux car cela leur permettait d'obtenir des crédits d'organisation supplémentaires.

Le 11ème Benelux Congress of Zoology sera organisé les 5 et 6 novembre 2004 à l'UCL. Jean-François Rees sera l'un des organisateurs et le thème sera 'Impact of global changes on animals'

Je terminerai en remerciant les membres du conseil d'administration, qui ont travaillé comme les années précédentes, dans un esprit positif et constructif malgré les difficultés du moment.

3. Financieel verslag door F. Fiers, penningmeester **Rapport financier par F. Fiers, trésorier**

Financieel verslag over het boekjaar 2003

Het boekjaar 2003 stond voornamelijk in het teken van het uitbouwen van een beter onderbouwde financiële ruggengraat voor de Vereniging, namelijk door het optimaliseren van de inkomsten en door te bezuinigen op een aantal belangrijke uitgavenposten. Twee belangrijke acties werden ondernomen: (1) verhoging van het lidgeld, en (2) reductie van de verzendingskosten naar leden en ruiladressen.

Na het afwegen van voor en tegen, werd het lidgeld dan toch verhoogd tot 40 € voor leden die langer dan 4 jaar bij de Vereniging zijn. Voor doctoraatsstudenten blijft het lidgeld behouden op het vorige niveau (25 €). Met deze beslissing zou er gezorgd worden voor een stevigere en zekere financiële basis.

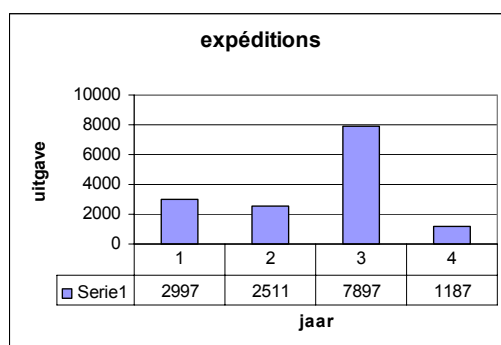
Ook hier, als maatregel bij actie 2, het drukken van onkosten, werd afgezien van verzendingen van de betalingsformulieren, en werd via elektronische weg de leden gevraagd hun bijdrage te storten. Dit bleek echter niet optimaal te werken, en een tweede vraag tot storten moest worden uitgevoerd. Deze nieuwe actie werd met de hulp van de

verschillende leden van de Raad van Beheer uitgevoerd, waarbij zij de leden werkzaam in hun diensten rechtstreeks benaderden. Toch blijven veel leden in gebreke tot op heden. Het lijkt ons dus aanbevolen om terug op de "oude" manier, m.a.w. door middel van een overschrijvingsformulier de leden aan te schrijven. Hopelijk is de roze signaalkleur van het formulier een signaal om tot overschrijven over te gaan.

De tweede actie m.b.t. de verzendingskosten omvatte 3 strategieën:

- 1) De vermindering van het aantal internationale ruiladressen wat met uiterste nauwkeurigheid door de bibliothecaris werd volbracht. In zijn verslag hierover meer.
- 2) Waar vroeger de drukkerij Michiels voor de verzendingen naar de leden zorgde (aan portokosten), werd nu de ganse oplage bij de penningmeester afgeleverd die zorgde voor bundeling per Instituut of universiteit. De gebundelde afleveringen werden dan door iemand binnen de betreffende instelling verspreid via de binnenpost. Mijn dank dan ook aan de verschillende mensen die hieraan hebben bijgedragen.
- 3) In de voorbije jaren zorgde de bibliothecaris dat wanneer een aflevering uitkwam, die onmiddellijk naar de ruiladressen werden doorgestuurd. Bij normale boekdelen waren dit dus twee afzonderlijke internationale zendingen. Vanaf dit jaar werd hiermee gewacht tot beide afleveringen beschikbaar waren. Aldus werd slechts 1 zending verricht.

Heeft actie 2 dan iets opgebracht? De cijfers liegen er niet om zoals onmiddellijk kan opgemaakt worden uit bijgevoegde grafiek: de verzendingskosten zijn met meer dan de helft verminderd t.o.v. de vorige jaren (vb in 2001: 2511 €, in 2003: 1187 €).

Het overzicht van de financiële verrichtingen is in bijgevoegde tabel samengebracht. Hierbij enkele opmerkingen:

Voor wat betreft inkomsten:

- door de hierboven aangehaalde redenen is de rubriek Lidgelden veel te laag, hier is zeker 3000 € te kort geïnd;
- de toelagen van de Universitaire Stichting en van de Comm. Française zijn toegekend maar worden slechts in 2004 op de rekening gestort.

Voor wat betreft uitgaven:

- door het uitblijven van lidgelden en toelagen moest zeer lang gewacht worden om deel 133(2) te betalen;
- door laattijdige banktransacties werd het deel 133(2) niet in deze balans opgenomen.

Evenwel, de saldi over het jaar 2003 met in totaal 8237,95 € dekken deze kosten volledig.

De vooruitzichten voor het jaar 2004 zouden normaal moeten voorzien om een volume 134 te publiceren van 160 pagina's. Hierbij moet ook een belangrijk bedrag voorzien worden als *ristorno* van de geïnde gelden van het 9-de BCZ (Antwerpen).

Dit kan slechts als op een efficiënte manier de lidgelden kunnen geïnd worden, en dat er op een dynamische manier wordt gewerkt aan ledenwerving die het verlies door ontslag compenseert.

De boeken werden door de commissarissen Th. Smith en L. Baert gecontroleerd op 22 januari 2004, goedgekeurd. De heren P. Martin en B. Goddeeris hebben zich kandidaat gesteld als commissarissen voor het jaar 2004.

Le président et l'Assemblée félicitent le trésorier.

4. Verslag over de werking van de bibliotheek door J. Deligne, bibliothecaris
Rapport sur la gestion de la bibliothèque par J. Deligne, bibliothécaire

Administration et révision des échanges. Durant l'année 2003, avec l'aide de Mme Y. Cantraine, nous avons maintenu et actualisé notre fichier d'expéditions.

Expédition du Journal. Les fascicules 133 (1) et 133 (2) du Belgian Journal of Zoology ont été adressés

- à nos clients
- à toutes les institutions étrangères qui nous envoient, en principe, une ou plusieurs publications à titre d'échange.

Les réclamations relatives à des numéros plus anciens ont été satisfaites.

Autres envois. Toutes les expéditions à destination des membres de notre Société, des revues bibliographiques ainsi qu'aux membres du comité de rédaction ont été faites directement par l'imprimeur sous la responsabilité de notre Secrétaire.

Il en va de même pour les Sociétés et Institutions belges. Toutefois, pour que notre Société conserve des archives centralisées de tous ses échanges et que nous puissions vérifier chaque année que les Sociétés belges concernées nous envoient régulièrement leur revue, je demande à nouveau au Secrétaire de bien vouloir m'envoyer une liste annuelle des expéditions adressées aux Sociétés et Institutions belges. Nous sommes par ailleurs tout disposés à refaire nous-même ces expéditions.

Gestion des collections. L'enregistrement, la conservation et le prêt de nos revues continuent à être assurés au quotidien par la Bibliothèque des Sciences et Techniques de l'ULB.

Les prêts inter-bibliothèques de nos collections sont gérés par l'entremise du Centre de Gestion des bibliothèques de l'ULB.

Nous remercions vivement ces Services et leur personnel pour leur collaboration.

Réduction des dépenses. Pour diminuer les coûts d'expédition du Journal, nous avons appliqué deux mesures. D'une part, en accord avec le Trésorier, nous avons regroupé en un seul envoi les deux fascicules de l'année, ce qui a fortement réduit les frais postaux. Cette mesure ne concerne cependant pas les clients. D'autre part, nous avons poursuivi l'examen critique de notre liste d'échanges et nous en avons retiré quelques Sociétés dont les centres d'intérêt (par exemple, la géologie) nous concernent moins directement.

Mandat de bibliothécaire. Je suis en charge de la bibliothèque et des échanges depuis 21 ans. Si la Société le souhaite, je suis disposé à accepter un nouveau mandat pour l'année 2004 mais je continue à inviter la Société à désigner un bibliothécaire-adjoint pour qu'il puisse se préparer à prendre la relève.

Le président et l'Assemblée félicitent le bibliothécaire.

Une des membres présente à l'AG propose que l'organisation BeBIF fournisse une aide aux aspects informatiques de la gestion des données de la bibliothèque.

5. Verslag over de publikatie van Belg. J. Zool. door E. Schockaert, hoofdredacteur
Rapport sur la publication du Belg. J. Zool. par E. Schockaert, rédacteur en chef

De nummers van de jaargang 2003 telden in totaal 196 bladzijden, ongeveer 20% van de bijdrage werd door buitenlandse auteurs geleverd. Het internationale karakter van het tijdschrift neemt toe, maar de ISI Impact Factor voor Belg.J.Zool is momenteel gezakt tot 0.394. De editor vermoedt dat er enige fouten zijn gebeurd; zo zijn er voor 2002 slechts 55 artikels terug te vinden in de lijsten, wat betekent dat één van de speciale nummers niet is opgenomen in de ISI-bestanden. Problemen bij ISI?

Het eerste nummer van 2004 verschijnt binnen enkele weken.

Zoals aangekondigd zet E.Schockaert daarmee een punt achter de vijftien jaar dat hij hoofdredacteur van het tijdschrift geweest is. De voorzitter en de Algemene Vergadering bedanken hem voor zijn grote inzet tijdens die jaren en voor de succesvolle evolutie van het tijdschrift in die periode.

6. Aanduiding van twee commissarissen ter nazicht van de rekeningen en ontheffing van de beheerders **Désignation de deux commissaires aux comptes et décharge des administrateurs**

De boekhouding over het jaar 2003 werd nagezien door de commissarissen L.Baert en Th.Smith. Zij ontheffen de beheerders van alle verantwoordelijkheid.

De Algemene Vergadering duidt de heren B.Goddeeris en P.Martin aan als commissarissen voor het nazicht van de boeken voor het jaar 2004.

7. Statutaire verkiezingen - Elections statutaires

- Le mandat des administrateurs suivants est renouvelé, à l'unanimité:
F.Baguet, P.Devos, F.Fiers, P.Kestemont, H.Leirs, M.Louette, P.Poncin, E.Schockaert, P.Vandewalle

Il n'y a pas de propositions pour des nouveaux administrateurs.

- E.Schockaert benadrukt dat er dringend behoefte is aan een verjonging van het bestuur, met name in de verschillende uitvoerende functies. Er wordt een oproep gelanceerd voor het zoeken naar geïnteresseerde nieuwe beheerders.

8. Activiteiten 2004: voorstellen- Activités 2004: propositions

Le 11ème Benelux Congress of Zoology sera organisé à Louvain-la-Neuve (5-6 novembre 2004) avec comme thème général "Impacts of Global climate change on animals". Les organisateurs principaux seront J.F. Rees et Th.Hance avec un comité local d'organisation.

On contactera le président de la Société néerlandaise pour compléter ce comité ainsi que les organisateurs du 9BCZ à Anvers.

Mme Mergen a des informations concernant notre société sœur luxembourgeoise et les passera aux organisateurs du 11BCZ

9. Aanstelling van erevoorzitters - Nomination des présidents d'honneur

P.Vandewalle introduceert J.Godeaux als President d'honneur francophone:

Le professeur Jean GODEAUX, est né en 1920 sous le signe des poissons. Dès son jeune âge, il est attiré par les Sciences naturelles et plus particulièrement par la

Biologie marine. Cet engouement est renforcé par des vacances à la côte belge et par la lecture d'un livre publié par le célèbre physiologiste liégeois Léon Frédéricq. Il entreprend des études de Zoologie à l'Université de Liège qu'il termine brillamment en 1941. De 1942 à 1948, il est chercheur au Fonds national de la Recherche scientifique puis devient chef de travaux, poste qu'il occupera jusqu'en 1959. Pendant ces périodes, il est attaché successivement aux services des Professeurs Bacq et Dubuisson où il étudie la physiologie musculaire tant chez les invertébrés que chez les vertébrés. En 1948, il présente sa thèse de doctorat pour laquelle il obtint la plus grande distinction.

Mais Jean Godeaux, dans son fort intérieur, se sent une âme de morphologiste. Le Prof. Dubuisson l'a bien compris et c'est ainsi que Jean Godeaux a préparé sa thèse d'agrégation de l'enseignement supérieur sous la direction du Prof. Paul Brien de l'Université libre de Bruxelles. Ses recherches ont eu pour objet les Tuniciers parmi lesquels les Doliolidés qu'il avait déjà eu l'occasion d'appréhender pendant ses études de licence en Zoologie. Jean Godeaux est reçu agrégé en 1958 à l'unanimité et sa thèse d'agrégation a été publiée dans les annales de notre société.

En 1959, Le Prof. Godeaux émigre en Afrique où il devient Professeur à l'Université du Congo belge et du Ruanda-Urundi, puis après les indépendances, à l'université d'Usumbura et à l'université d'Elisabethville. Il fera la navette entre les deux sites de 1960 à 1963 puis sera attaché uniquement l'Université d'Elisabethville qui deviendra Lubumbashi.

En 1968, il réintègre l'Université de Liège comme Professeur associé et devient en 1971 professeur ordinaire à la tête des chaires de Biologie marine et de Biologie générale.

En 1985, le professeur Godeaux sera admis à la retraite et depuis il porte le titre de professeur émérite de l'Université de Liège.

Jean Godeaux est l'auteur de plus de 160 publications. Une trentaine concerne la physiologie musculaire, le reste est consacré à la biologie des tuniciers et c'est surtout dans ce domaine qu'il s'est fait une réputation internationale. Même pendant sa période africaine, par ses relations avec les laboratoires marins de Pointe Noire au Congo Brazzaville et de Nosy Be à Madagascar, il a pu étudier les tuniciers de l'Atlantique et de l'Océan Indien. Son expertise unique lui a permis de voyager en Inde, en Israël, aux Etats-Unis. Il a reçu plusieurs prix et il a été invité à écrire plusieurs chapitres dans des traités importants.

Le professeur Jean Godeaux est toujours actif. Tout récemment, il a examiné les récoltes ramenées par la soucoupe plongeante Johnson Sea Link ; il a ainsi découvert un nouveau genre de Doliolida et plusieurs nouvelles espèces, leur publication est sous presse, et il travaille actuellement à la rédaction de la faune des Thaliacés du Bassin Levantin et de la Mer Rouge.

Le professeur Jean Godeaux est membre de notre société, si mes informations sont correctes, depuis 1939, il en a été le président et était, il y a peu, encore membre de notre conseil d'administration. C'est à tous ces titres que le conseil d'administration de la Société zoologique de Belgique propose que le Professeur Jean Godeaux soit président d'honneur de notre société.

F.Devree stelt W.Verheyen voor als Nederlandstalige ere-Voorzitter:

Als er één Nederlandstalig lid van onze vereniging is dat de status van erevoorzitter ten volle toekomt dan is dit volgens mij wel Prof. em. Dr. Walter Verheyen. Hij is lid geworden van de toen nog ééntalige Société royale zoologique de Belgique in 1957 en is daarmee ongetwijfeld één van de oudste leden; hij was op dat ogenblik aspirant bij het NFWO en voerde zijn doctoraatsonderzoek uit in het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika te Tervuren. In 1961 werd hij werkleider en kort daarna geassocieerd docent aan de Rijksuniversiteit te Gent. In 1966 werd hij benoemd tot gewoon hoogleraar voor Algemene Dierkunde aan het Rijksuniversitair Centrum Antwerpen.

Wanneer ik zo het Vlaamse land overschouw dan kan ik niet anders dan stellen dat Walter Verheyen gedurende zijn 40-jarige carrière meer dan de gemiddelde wetenschapper zijn stempel drukte op de Biologie in Antwerpen, in Vlaanderen, en ook ver daarbuiten. Walter Verheyen kan beschouwd worden als de grondlegger van de biologie in Antwerpen. Hij speelde een sleutelrol in allerlei nationale instanties, waaronder niet het minst het NFWO, waarin hij nagenoeg twintig jaar heeft gezeteld en de Biologie in België mee oriënteerde. Hij was tevens wetenschappelijk actief in binnen- en buitenland en heeft Afrika tot een belangrijk onderzoeksterrein van zijn laboratorium en van de Universiteit Antwerpen gemaakt.

Walter Verheyen is altijd iemand geweest die de energie en de trefkracht had om iets door te drukken tegen vele vooroordelen in. En dat deed hij ook toen hij in 1977 het voorzitterschap van de *Société royale zoologique de Belgique* aanvaardde en deze omvormde tot een tweetalig genootschap. Er werd reeds over een eventuele tweetaligheid gesproken sinds de tweede wereldoorlog, maar wij hebben moeten wachten op Walter Verheyen om het effectief door te drukken: het besluit werd genomen op de algemene vergadering van 21 januari 1978 en de gewijzigde statuten werden in augustus 1978 in het staatsblad gepubliceerd. Als gevolg van het tweetalig statuut nam het aantal Nederlandstalige leden aanzienlijk toe, en werd uiteindelijk de weg geëffend naar de organisatie van Belgische en Benelux congressen met het Engels als voertaal en tenslotte naar de omvorming van de *Annales* tot het *Belgian Journal of Zoology*. Walter Verheyen was gedurende 20 jaar lid van de Raad van Beheer van de Kon. Belg. Vereniging voor Dierkunde en kort na zijn emeritaat werd hij in 1998 aangesteld tot erelid.

Op basis van deze verdiensten draag ik W. Verheyen voor als erevoorzitter.

De Algemene Vergadering verleent met eenparigheid van stemmen de titel van Ere-Voorzitter van de Koninklijke Belgische Vereniging voor Dierkunde aan Prof. em. Dr. Jean Godeaux en aan Prof. em. Dr. Walter Verheyen.

10. Varia - Divers

- La prochaine réunion de l'Assemblée Générale sera tenue le samedi 22 janvier 2005.
- De Algemene Vergadering aanvaardt volgende personen als nieuwe geassocieerde leden:
  - présenté par P.Vandewalle et E.Parmentier: Bruno Frederich
  - op voordracht van P.Aerts en R.Van Damme: Joke Bilcke

La séance est levée à 11:20 h et suivie d'une visite de l'exposition "Fatal Attraction" à l'IRSNB.

H.Leirs
Secretaris

G.Josens
Président